

La tèrmica de Cercs seguirà contaminant

FECSA ha estat la primera empresa de l'Estat espanyol a ser condemnada per un delictes contra el medi ecològic. L'Audiència de Barcelona ha imposat un mes d'arrest major al director de la tèrmica de Cercs, Ernest Domingo. No s'obliga l'empresa, tanmateix, a instal·lar filtres contra la contaminació.

Lluís Hernández

La primera sentència de la justícia espanyola que condemna un delictes ecològic no imposa càstigs exemplars. El responsable directe de la infracció legal, Ernest Domingo Ibars, director de la central, ni tan sols haurà de complir el mes d'arrest major ja que no té antecedents. Només serà obligat a satisfer una multa mínima de 30.000 pessetes. Fet i fet, la pitjor part de la resolució se l'emporta la companyia FECSA.

L'empresa elèctrica, que explota des de l'any 1971 les instal·lacions tèrmiques situades al petit poble del prepirineu català, haurà de portar d'ara endavant l'etiqueta d'haver estat la primera a ser culpada d'un delictes contra el medi ambient. A més haurà de desembutxacar uns 2.600.000 de pessetes per indemnitzar cinc pagesos que són propietaris de finques afectades. Però l'entitat dirigida per Luis Magaña refusa les acusacions i els seus advocats han presentat un recurs d'apel·lació davant el Tribunal Suprem.

Tampoc la sentència no ha agradat gaire al grup polític ecologista Alternativa Verda, l'impulsor de la denúncia contra la central. Segons un dels dirigents del col·lectiu, Santiago Vilanova, la decisió judicial «és una victòria moral», però es lamenta perquè «no s'ha instat FECSA a col·locar filtres per reduir la pol·lució». En aquest sentit, Vilanova diu que «els jutges han amagat el cap sota l'ala ja que reconeixen que s'està contaminant, però no adopten les mesures adients perquè no es continuï fent». El tribunal aclareix que no és competència seva, sinó de l'administració, ordenar que s'instal·lin filtres en les xemeneies.

També els magistrats José Antonio Oscariz, Margarita Robles i José Alberto Fernández, que han estat els encarregats de batejar el novedós delictes, diuen que l'article 347 del codi, on

es preveu aquesta infracció, és poc explícit, «un calaix de sastre». Els jutges reconeixen que això els ha suposat un problema a l'hora de concretar el bé jurídic protegit i establir les remuneracions corresponents pels danys.

La protagonista de tot aquest enrenou judicial, la central de Cercs, va començar a funcionar a principis de la dècada dels setanta amb la intenció d'aprofitar els recursos carbonífers de la zona per produir energia elèctrica. Però per complir la seva missió necessitava cremar lignits i escampar per l'atmosfera fums. I aquests fums són els que han originat els problemes.

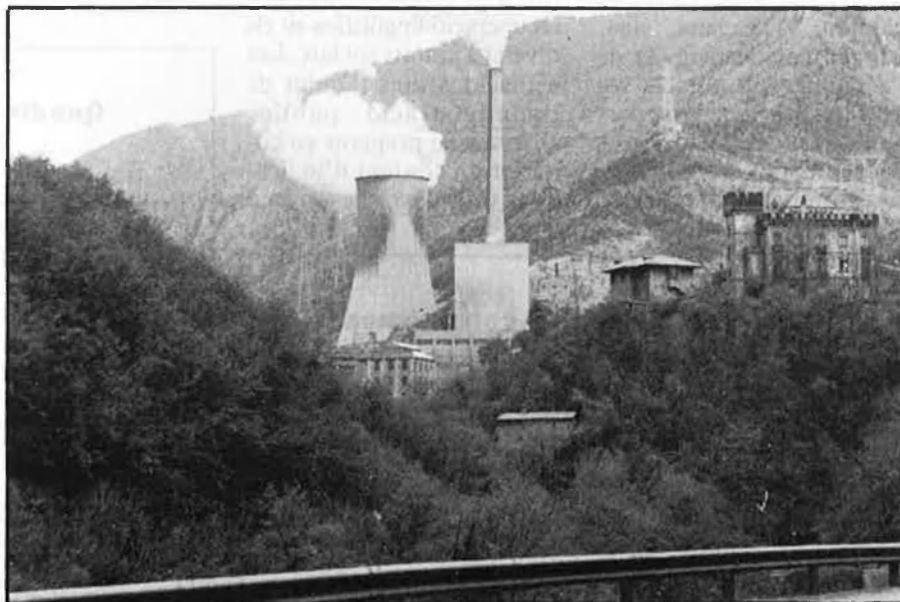
L'any 1977, ICONA, després d'efectuar un estudi científic exhaustiu, ja arriba a la conclusió que la tèrmica havia contaminat unes 30 mil hectàrees de la massa forestal de la comarca del Berguedà. No obstant això, les accions judicials contra la central no s'inicien fins l'any 1981, quan dos pagesos, José Serrano i Josep Freixa, l'acusen d'haver provocat la mort de diversos caps de bestiar. Alternativa Verda va donar suport des de bon començament

a aquests camperols i el 1984 va decidir participar en el procés com a acusador particular. Més tard, altres tres veïns es declaren també perjudicats per la pol·lució i s'afegeixen a la reclamació. D'aquesta manera, es va obrir una investigació oficial que va tenir com a punt culminant el processament del director de les instal·lacions, Ernest Domingo, el mes d'agost de 1985.

Durant els quatre anys que ha durat la tramitació de la causa, diversos científics han realitzat informes sobre les conseqüències dels gasos de Cercs. Així, dos catedràtics de la Universitat de Barcelona van insistir en el fet que la central havia provocat la mort d'una gran quantitat de pins en una finca de 700 hectàrees que s'anomena El Portet. També alguns veterinaris van relacionar la defunció d'un grapat de vaques amb l'emissió de diòxid de sofre —SO₂—. I, fins i tot, una doctora va dir que la tèrmica provocava malalties respiratòries.

Al final, la sentència només reconeix que la central ha posat en perill la vida vegetal i forestal de les rodalies de Cercs. Per un altre costat, els jutges expliquen que ha quedat provat que la central contamina perquè produeix «fums altament carregats de diòxid de sofre —SO₂— que en contacte amb l'atmosfera es transformen, en ocasions, en àcid sulfúric, que provoca al final l'anomenada pluja àcida».

El fiscal Josep Pérez de Gregori va anunciar en el transcurs del judici que investigaria per quina raó l'administració no ha obligat mai la tèrmica a deixar d'escampar pol·lució. En el cas que aquesta nova iniciativa fiscal donés fruits, hi hauria una segona part, un nou «escàndol Cercs». □

Central Cercs: la segona part de «l'escàndol» està per arribar.